

Інститут
національної
стійкості та безпеки

Система російського гібридного впливу на українців в ЄС: наративи, канали, загрози

Лабораторія соціологічних досліджень

Аналітичний бриф · Лютий – Квітень 2026 · Київ · 16.06.2026

Інститут
національної
стійкості та безпеки

Результати соціологічного дослідження про адаптацію, ідентичність та вразливість тимчасово переміщених українців в Європі

100

Глибинних
інтерв'ю

5

Країн ЄС: Бельгія · Франція · Італія ·
Німеччина · Польща

ЦЕНТРАЛЬНА ТЕЗА

Тимчасово переміщені особи (українські біженці) – це одночасно недовикористаний стратегічний капітал України і мішень скоординованого російського гібридного впливу.

РІШЕННЯ ЩОДО НЕПОВЕРНЕННЯ СТАЄ НЕЗВОРОТНИМ

Поріг незворотності настає через 3–5 років перебування – передусім через шкільну інтеграцію дітей. Саме тому найближчі роки є вирішальними для того, чи збережуть мільйони українців національну ідентичність, а не просто зв'язок з Україною.

За концепцією тривалого переміщення УНВКБ ООН (UNHCR) ситуація стає «затяжною» після 5 років вигнання, коли ймовірність добровільного повернення різко знижується.

ЧАСТИНА 01

Методологія

Дизайн дослідження:

100 глибинних інтерв'ю у п'яти країнах
Європейського Союзу

Якісний дизайн як свідомо позиція: ми фіксуємо весь спектр траєкторій, а не «середню тенденцію»

ДИЗАЙН ДОСЛІДЖЕННЯ І ОБРОБКА

- Сто глибинних напівструктурованих інтерв'ю проведено в п'яти структурно відмінних країнах Європейського Союзу у лютому–квітні 2026 року.
- Учасників відібрано за принципом максимальної варіації – за віком, статтю, регіоном та професією.
- Дані опрацьовано методом тематичного аналізу (Braun & Clarke) з експертною триангуляцією.

МЕЖІ ЗАСТОСОВНОСТІ

- Дослідження забезпечує якісну, а не кількісну репрезентативність, тому ми свідомо не подаємо відсоткових показників.
- Вибірки між країнами непропорційні, тож порівняння є структурним, а не статистичним.
- Через зміщення виживання найбільш ізольовані люди в дослідженні недопредставлені.

100

глибинних інтерв'ю

5

країн Європейського Союзу

27+

населених пунктів

Якісний дизайн: ми описуємо структуру явищ і не подаємо статистичних узагальнень

ЯК ЗБИРАЛИ ДАНІ

- Сто глибинних напівструктурованих інтерв'ю у Бельгії, Франції, Італії, Німеччині та Польщі.
- Польовий етап тривав із лютого до квітня 2026 року й охопив понад двадцять сім населених пунктів.
- Учасників залучали методами максимальної варіації та снігової кулі.

ХТО УЧАСНИКИ

- Переважну більшість учасників становлять жінки, адже саме вони є ядром громадської активності українців у ЄС.
- Окремо проведено цільове релігійне піддослідження з дев'ятнадцяти інтерв'ю – з експертами та парафіянами.
- Вибірки між країнами непропорційні, тому порівняння є структурним, а не статистичним.

Цінність дослідження – не у відсотках, а в глибині: воно показує, ЯК і ЧОМУ працюють механізми утримання, адаптації та впливу.

ЧАСТИНА 02

Умови життя в різних країнах

- Кількість українців і рівень допомоги за офіційними даними
- П'ять моделей державної політики та вікова і гендерна специфіка